

ErsteEUdesk

ErsteEUdesk je newsletter Službe EUdesk Erste & Steiermärkische Bank d.d. Rijeka

Broj 23. – lipanj 2008.

Izdvajamo -> Pretpristupni programi: Prekogranična suradnja Adriatic -> EU politike: Europska monetarna unija i Europska središnja banka; Zajedničko istraživanje; Informacijsko društvo, Zajednička poljoprivredna politika

Dragi prijatelji,

Uobičajeno novosti na području pristupanja Hrvatske Europskoj uniji objavljujemo na 4. stranici kroz rubriku crtice. Ovaj put je ipak novost s ovog područja završila na naslovnici dijelom i zbog toga što će hrvatsko pristupanje jako utjecati i na korištenje europskih fondova koji su u našem najužem fokusu.

Irska je izazvala pomutnju u EU, nakon što je referendumom odbila Lisabonski ugovor. Neke su zemlje članice nastavno na to dovele u pitanje daljnje proširenje Unije, a Predsjednik Europske komisije Barroso apelira da se daljnje odluke ne donose prije samita u listopadu ove godine. Ostaje nam pričeka i vidjeti kako će se nova situacija reflektirati na hrvatsko pristupanje EU.

Posvetili smo više pažnje nekolicini politika EU - od poljoprivredne preko istraživačke do monetarne. Ove tri politike možemo svrstati među trenutno najvažnije, s obzirom da se bave osmišljavanjem održivog ruralnog razvoja i proizvodnjom hrane, tehnološkim razvojem koji bi sukladno Lisabonskoj agendi trebao biti temelj za rast EU gospodarstva te održavanjem stabilnosti cijena u vrijeme inflatornih pritisaka zbog povećane cijene energenata i neizvjesnosti na svjetskim financijskim tržištima.

Vežano na fondove EU, u ovom broju predstavljamo program ADRIATIC - dio prekogranične suradnje pretpristupnog programa IPA. Prekogranična suradnja je jedan od važnijih aspekata funkcioniranja EU. Njezina je svrha potaknuti rješavanje problema koje nije moguće ili realno riješiti samo intervencijom na jednoj strani granice te na taj način pridonijeti ravnomjernom razvoju područja koja su na neki način u nepovoljnijem položaju zbog samog postojanja državne granice.

Svoje upite i komentare slobodno nam pošaljite na eudesk@erstebank.com.

Proces pristupanja Hrvatske Europskoj uniji

U posljednja tri mjeseca, nakon razgovora između predsjednika Europske komisije Barossa i predsjednika Vlade RH Sanadera o dinamici pregovora, iz Hrvatske su prema Europskoj komisiji užurbano dostavljani dokazi o zadovoljavanju mjerila za otvaranje pregovaračkih poglavlja. Na Međuvladinoj konferenciji o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji održanoj 17. lipnja 2008. godine otvoreni su pregovori u dva poglavlja: Poglavlje 2 - Sloboda kretanja radnika i Poglavlje 19 - Socijalna politika i zapošljavanje. Time je Hrvatska ukupno otvorila pregovore u 20 poglavlja. 30. je lipnja Vlada RH objavila da je zadovoljila sva mjerila za otvaranje poglavlja, dakle mjerila za još 5 poglavlja. Ostaje za vidjeti da li će Europska komisija biti zadovoljna dostavljenim dokazima te da li će ih smatrati dovoljnima kako za otvaranje poglavlja, tako i za izradu plana dovršavanja procesa pregovora do jeseni 2009. godine. Ovaj bi plan, ukoliko bi mu se pristupilo, bio prvi korak prema ostvarivanju za sada još teoretske mogućnosti ulaska Hrvatske u Uniju 2011. godine.

Osim ovog tehničkog razvoja događaja, za proces pristupanja Hrvatske EU možda su još važniji politički aspekti. Nakon irskog odbijanja Ugovora iz Lisabona na referendumu postavilo se pitanje što će općenito biti s EU u budućnosti, što je otvorilo i pitanje daljnjeg proširenja EU. Nakon inicijalne nervoze u Bruxellesu i glavnim gradovima zemalja članica, polako su počeli znaci ohrabrenja kojima su različite instance, npr. Europski parlament u izvješću svojeg Vanjskopolitičkog odbora, davale signale da proces pristupanja Hrvatske nije upitan, bez obzira na nedostatak pravnog temelja. Naime, sada postojeći temeljni ugovori o EU omogućavaju članstvo u EU za samo 27 članica, te je za pristupanje Hrvatske potrebno stvoriti pravne pretpostavke. Za Hrvatsku je u ovom trenutku možda najvažnije da Francuska, kao država koja od srpnja do kraja 2008. godine od Slovenije preuzima predsjedavanje Europskom unijom, podupire njezino članstvo u EU. Naravno, bez obzira na instancu s koje neka tvrdnja ili ohrabrenje u ovom času dolazi, činjenica je da je politička situacija vrlo osjetljiva te da će tek vrijeme pokazati u kojem smjeru će se razvijati.

Poljoprivreda u pregovorima

Centar za pretpristupne procese Hrvatske udruge poslodavaca u sklopu svojih redovitih aktivnosti potpore procesu pregovora za svoje je članove organizirao predstavljanje Poglavlja 11. – poljoprivreda i ruralni razvoj. Izlagač je bio. mr. sc. Miroslav Božić, jedan od ravnatelja u Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. On je istaknuo da je Hrvatska ispunila mjerilo za otvaranje poglavlja, tj. unaprijedila poljoprivrednu statistiku, te je sada u tijeku izrada hrvatskog stajališta za ovo poglavlje. Prema planovima nadležnih, ovo pregovaračko stajalište bi trebalo biti dostavljeno Europskoj uniji prije ljetne stanke.

Poljoprivreda se ubraja među najzahtjevnija i najopsežnija poglavlja u pregovaračkom procesu, a osim poglavlja 11. pojedinim značajnim segmentima iz ove domene bave se i druga poglavlja. Primjeri za to su prodaja poljoprivrednog zemljišta (Poglavlje 4. Sloboda kretanja kapitala), zbrinjavanje gnojnice sa farmi (Poglavlje 27. Okoliš) te veterinarski standardi na farmama i dobrobit životinja (Poglavlje 12. – Sigurnost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika).

IPA prekogranična suradnja - objavljen natječaj za zajedničke projekte hrvatskih i slovenskih partnera

Objavljen je prvi natječaj prekograničnog programa suradnje Hrvatska – Slovenija o kojem smo pisali u [22. izdanju newslettera](#).

Područja financiranja su: gospodarski i društveni razvoj (turizam i ruralni razvoj, razvoj poduzetništva, društvena integracija) i održivo upravljanje prirodnim resursima (zaštita okoliša, očuvanje zaštićenih područja). Iznosi sufinanciranja projekata su od 75.000 do 2.000.000 eura, a maksimalno sufinanciranje iz IPA sredstava je 85%. Rok za prijavu na natječaj je 20. listopada 2008. godine. Detaljne informacije i dokumentacija potrebna za prijavu dostupne su na [internetskim stranicama programa](#).

slovenia
hungary
croatia

IPA - prekogranična suradnja

Program ADRIATIC - dio druge komponente programa IPA

Druga komponenta prepristupnog programa IPA - Prekogranična suradnja - sastoji se od [nekoliko operativnih programa](#) za suradnju sa zemljama u regiji. Nakon što smo u prethodnim izdanjima newslettera predstavili Operativne programe MED i Jugoistočna Europa te programe suradnje sa Slovenijom i Mađarskom, u ovom ćemo izdanju predstaviti program ADRIATIC.

Opći cilj programa je jačanje održivih razvojnih sposobnosti Jadranske regije kroz usklađenu strategiju aktivnosti partnera iz područja uključenih u program. Do ostvarenja cilja očekuje se doći realizacijom definiranih prioriteta, kroz realizaciju konkretnih mjera odnosno još konkretnije aktivnosti.

PRIORITETI I MJERE PROGRAMA:

Prvi prioritet - ekonomska, socijalna i institucionalna suradnja:

Mjera 1: Istraživanje i inovacije - očekivani korisnici su istraživački instituti, sveučilišta, poduzeća, javne organizacije.

- Npr. stvaranje mreža između poduzetničkog, akademskog, obrazovnog i istraživačkog sektora.

Mjera 2: Financijska podrška inovativnim MSP-ima - MSP i udruge MSP, javna organizacija, razvojne agencije.

- Npr. promoviranje stvaranja i rasta poduzeća temeljenih na znanju (start-up i spin-off poduzeća), osnivanje poduzetničkih inkubatora i upotrebu „sjemenskog“ kapitala (seed capital).

Mjera 3: Umrežavanje na područjima socijalne zaštite, rada i zdravstva - volonterske organizacije na području socijalne zaštite i zdravstva, lokalna i javna uprava.

- Npr. izgradnja integriranih mreža usluga za volonterski socijalni rad i zdravstvene usluge (bolnički prostori,

telemedicina, tele-pomoć i zajednički uslužni centri).

Mjera 4: Institucionalna suradnja - javne organizacije, organizacije i agencije za podršku poslovanju, nevladine organizacije.

- Npr. diseminacija inovativnih procesa između javne uprave (e-uprava), čime bi se uvelike pojednostavile procedure i skratilo vrijeme potrebno za pružanje usluga građanima.

Drugi prioritet - prirodni i kulturni resursi i prevencija rizika:

Mjera 1: zaštita i jačanje pomorskog i obalnog okoliša - očekivani korisnici su javna uprava, istraživački centri.

- Npr. znanstvena istraživanja usmjerena poboljšanju održivog i odgovornog korištenja izvora morske hrane koje bi jamčilo kvalitetnu opskrbu hranom.

Mjera 2: upravljanje prirodnim i kulturnim resursima i prevencija prirodnih i tehnoloških rizika - javna uprava, nevladine organizacije, mali i srednji poduzetnici.

- Npr. inovacije i diseminacija tehnologija za zajedničko očuvanje i upravljanje kulturnim i prirodnim naslijeđem.

Mjera 3: Štednja energije i obnovljivi izvori energije - mali i srednji poduzetnici, javna uprava.

- Npr. promoviranje pilot projekata i demonstracijskih aktivnosti upotrebe obnovljivih izvora posebno kroz izgradnju malih elektrana obnovljive energije.

Mjera 4: Održivi turizam - turističke zajednice i organizacije, javna i privatna tijela koja sudjeluju u razvoju ili upravljanju turizmom i/ili kulturnim objektima.

- Npr. promoviranje i stvaranje prostornih robnih marki (eko-markice, plave zastavice i slično).

Treći prioritet - dostupnost i umrežavanje:

Mjera 1 - fizička infrastruktura - očekivani korisnici su javna uprava i javna poduzeća (luke i zračne luke).

- Npr. modernizacija i jačanje lučkih i aerodromskih objekata.

Mjera 2 - održivi mobilni sustavi - javna uprava, javna i privatna poduzeća.

- Npr. prekogranično upravljanje uslugama javnog prijevoza.

Mjera 3 - komunikacijske mreže - javna uprava, nevladine organizacije.

- Npr. korištenje informacijsko komunikacijskih tehnologija kao instrumenta za smanjenje prekograničnih potreba za prijevozom

(videokonferencije, internetske stranice i slično).

Detaljni raspis može se potražiti u [operativnom programu](#). Od potencijalnih aplikacija se očekuje da za definiranje prijedloga projekata koriste [princip logičke matrice](#), standardnog alata upravljanja projektnim ciklusom.

PRORAČUN PROGRAMA za razdoblje 2007. - 2009. iznosi 108,4 milijuna eura. Od toga je 85% (90,4 milijuna eura) osigurano iz EU sredstava (IPA), a preostalih 15% je rezervirano u državnom proračunu. Iznos je raspoređen ravnomjerno između prvih triju prioriteta, dok je za četvrti prioritet (tehnička pomoć) iznos tri puta manji. Gledamo li pojedinačne godine programa, iznosi progresivno rastu kroz 3 godine za koje je program definiran.

PRIHVATLJIVE REGIJE - u programu sudjeluju hrvatske priobalne županije, zajedno s priobalnim regijama triju zemalja članica EU (Italija, Slovenija i Grčka) i triju potencijalnih zemalja kandidatkinja (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Albanija). Iako ne izlazi na Jadransko more, do 2012. godine je i Srbiji omogućeno sudjelovanje u programu zbog činjenice da je sudjelovala u prethodnom ciklusu programa (2004. - 2006.), dok je još bila u državnoj zajednici sa Crnom Gorom. Srbija se može uključiti samo u projekte institucionalne suradnje.

U Hrvatskoj je za programe prekogranične suradnje zadužena [Uprava integriranog regionalnog razvoja Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva](#).

EU - Istraživanje i razvoj

Poticaaj zajedničkom istraživanju

Europski istraživački prostor (ERA - European Research Area) jedan je od ciljeva Lisabonske strategije, a označava područje suradnje javnih i privatnih istraživačkih ustanova na prostoru Europske unije. Radi se zapravo o težnji ka organiziranom i koordiniranom istraživanju i razvoju tehnologija koje bi trebale dovesti EU na vodeću poziciju po inventivnosti i korištenju istraživačkih rezultata za gospodarski razvoj, ispred glavnih takmaca - SAD-a i Japana.

[Trenutno se očekivani razvoj ERA nalazi u problemima](#). Naime, nakon početnog entuzijazma, izgleda da je kolektivni zanos privremeno ustupio mjesto pojedinačnim interesima istraživačkih zajednica pojedinih zemalja koje nisu sklone da im se područje istraživanja diktira izvana. Pomoć u povratku entuzijazma moglo bi donijeti udomljavanje EIT-a - novog projekta koji bi trebao postati perjanica europskog istraživanja. Već neko vrijeme pripreman

projekt [Europskog tehnološkog instituta \(European Institute of Technology – EIT\)](#) – pandan američkom MIT-u (Massachusetts Institute of Technology) dobio je svoj dom. Ministri istraživačkog resora 27 zemalja članica su 18. lipnja jednoglasno donijeli odluku da sjedište EIT-a bude u Budimpešti.

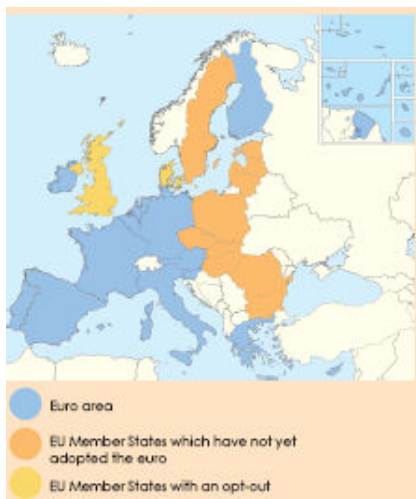
Hrvatska je ovaj put bila učinkovitija od EU, pa je [Hrvatski institut za tehnologiju \(HIT\)](#) osnovala još pred dvije godine. HIT bi, uz druge funkcije vremenom trebao preuzeti kompletno koordiniranje sudjelovanja Hrvatske u [Sedmom okvirnom programu za istraživanje i razvoj](#), pa nam je s te strane dodatno zanimljiv.

EU – Monetarni sustav

Deseta godišnjica ESB i EMU

Europska monetarna unija i Europska središnja banka su obje u razmaku manjem od mjesec dana navršile deset godina postojanja.

Ekonomska i monetarna unija (EMU – Economic and Monetary Union of the EU) je politički i gospodarski okvir koji podržava euro kao zajedničku valutu te nadopunjuje zajedničko tržište Europske unije. Podrazumijeva usklađivanje ekonomskih politika država članica Unije kroz 3 faze od kojih je krajnja - uvođenje eura. U EMU sudjeluju sve države članice, dok je za prihvaćanje eura potrebno zadovoljiti određene makroekonomske preduvjete te stoga u euro zoni za sada sudjeluje 15 država članica. Izuzetak su Danska i Velika Britanija koje su se od početka procesa ogradile od uvođenja eura, te koriste svoje nacionalne valute iako zadovoljavaju kriterije.

Kako bi promovirala EMU kao politiku EU Europska je komisija pobrojala njezine koristi te ih objavila [na svojim internetskim stranicama](#). Između ostaloga, tu se navodi da je EMU osigurala nisku razinu inflacije i niže kamatne stope te zdrave i održive javne financije. Istaknuto je i da je

zajednička valuta smanjila troškove povezane s konverzijom te olakšala trgovinu i usporedbu cijena unutar zemalja euro zone.

Kao početna točka za obilježavanje obljetnice EMU određen je svibanj 1998. godine kad su politički vođe Europske unije donijeli odluku o uvođenju eura.

Europska središnja banka (European Central Bank - ECB) je monetarna vlast Europske monetarne unije. Države koje sudjeluju u Monetarnoj uniji prenijele su ovlast nad monetarnom politikom na europsku razinu. Zadaća formulacije i provedbe takve zajedničke monetarne politike pripala je ECB-u. Ugovor o Europskoj zajednici jamči nezavisnost ECB-a od institucija EU i vlada država članica.

Odgovornost za provedbu europske monetarne politike ECB je preuzela u siječnju 1999. kad je počelo korištenje eura kao elektronskog sredstva plaćanja. ECB nadzire količinu novca u opticaju, upravlja tečajem eura, brine se za funkcioniranje platnog sustava te zajedno sa središnjim bankama država članica drži i upravlja službenim deviznim pričuvama. Jedan od glavnih zadataka ECB-e je održanje stabilnosti cijena u zoni eura, te očuvanje kupovne moći eura. To podrazumijeva da godišnje povećanje potrošačkih cijena bude manje od 2%. ECB to postiže na dva načina: kontrolom količine novca te praćenjem kretanja cijena i procjenom rizika u odnosu na stabilnost cijena u euro zoni.

Desetogodišnjicu je donekle pokvarila činjenica da je uslijed svjetskih gospodarskih previranja [inflacija u svibnju dosegla rekordan iznos od 3.6%](#).

EU – Informacijsko društvo

Elektronski sustav javne nabave - lakše poslovanje MSP

Elektronski sustav javne nabave u Europskoj uniji otvara vrata prekograničnom poslovanju. Europska komisija radi korak dalje u olakšavanju prijavljivanja na natječaje javnog sektora u bilo kojem dijelu Europe posebice za male i srednje poduzetnike. Veća konkurencija za pojedine natječaje smatra se jednim od važnijih preduvjeta za ostvarenje Zajedničkog europskog tržišta – jednog od glavnih ciljeva EU.

Trogodišnji pilot projekt koji je zajednički prijavilo 8 zemalja članica financirat će se iz [programa Zajednice za konkurentnost i inovativnost \(CIP – Competitiveness and Innovation Programme\)](#). Od ukupno 19 milijuna eura koliko projekt vrijedi, iz CIP-a će se povući 9,8 milijuna eura. Projektom će se ostvariti uvjeti za povezivanje

postojećih sustava elektronske javne nabave (e-procurement).

Od pojednostavljenja prekogranične nabave očekuju se uštede na administrativnim i transakcijskim troškovima, što u konačnici donosi dobrobit za porezne obveznike. Više informacija o projektu dostupno je [na internetskim stranicama Informacijsko društvo – tematskog portala Europske komisije](#)

IPv6 adrese za razvoj e-usluga

Sudeći prema [nedavnom izvještaju OECD-a](#), dosadašnji sustav adresiranja na Internetu (korištenjem IPv4 – IP protokol verzija 4) mogao bi zbog svoje ograničenosti uskoro predstavljati prijetnju daljnjem razvoju usluga mobilnog interneta u EU. Stoga je Europska komisija putem Opće uprave za informacijsko društvo i medije zacrtala cilj prelaska minimalno 25% EU industrije, javne uprave i kućanstava do 2010. godine na novi sustav adresiranja (korištenjem IPv6 – IP protokol verzija 6).

[Europska Internet mreža za istraživanje GEANT](#), čija je izgradnja i nadogradnja financirana iz okvirnih programa za istraživanje i razvoj, već je 100%-tno kompatibilna za korištenje IPv6 adresa. Ovu novinu je sad još potrebno implementirati u javnu Internet mrežu.

Povjerenica EU za informacijsko društvo i medije, [Vivianne Reding objašnjava](#) da se od ove inicijative očekuje da zaštiti razvoj poslovanja i omogući EU da maksimalno iskoristi mogućnosti koje pružaju najnovije internetske tehnologije.

PHARE i ISPA - novi natječaj

SAVJETODAVNE USLUGE:

➔ **ISPA** - Priprema studije održivosti i ocjenjivanje utjecaja na okoliš nadogradnje i modernizacije koridora 10. u Hrvatskoj – savjetodavne usluge na području studija i cost-benefit analize.

Rok za prijavu je 2. srpnja 2008. u 10:00

➔ **PHARE 2006** - Poboljšanje proračunskih procesa - savjetodavne usluge na području javnih financija - priprema i izvršenje proračuna, upravljanje efektivnim novcem.

Rok za prijavu je 9. srpnja 2008. u 15:00

NABAVA OPREME:

➔ **PHARE 2006** - Nadzor plave granice – nabava opreme: patrolni čamci, informacijsko-tehnološki i uredska oprema.

Rok za prijavu je 15. srpnja 2008. u 10:00

Više informacija o natječajima dostupno je na internetskoj stranici [Središnje agencije za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije](#).

Članice EU:

Predstavljamo članice EU: Poljska

Poljska od 1990. godine primjenjuje politiku gospodarske liberalizacije i danas predstavlja jednu od uspješnijih priča među tranzicijskim gospodarstvima. Prema dosad dostupnim procjenama u 2007. godini joj je BDP narastao 6,5%. Porast se temelji na povećanoj privatnoj potrošnji, skoku korporativnih investicija i priljevu sredstava iz EU fondova. BDP *per capita* je još uvijek dosta ispod prosjeka EU, ali je jednak onome triju baltičkih država. Nakon 2004. godine jak poticaj gospodarstvu dalo je članstvo u Europskoj uniji i pristup europskim strukturnim fondovima. Nezaposlenost značajno pada, iako s oko 12,8% u 2007. godini ostaje daleko iznad prosjeka EU.

Stezanje tržišta rada, zajedno s globalnim povećanjem cijena energije i hrane, predstavlja rizik za stabilnost potrošačkih cijena. U prosincu 2007. godine inflacija je dosegla 4,1% i tako premašila ciljani limit Narodne banke Poljske.

Uspješnost poljskog gospodarstva mogla bi se poboljšati ukoliko se država posveti preostalim nedostacima u svom poslovnom okruženju. Neučinkovit sustav trgovačkih sudova, kruto radno zakonodavstvo, preburokratske procedure i niska, ali stalno prisutna razina korumpiranosti ne dozvoljavaju privatnom sektoru da iskoristi svoje pune potencijale.

Rastuća potreba za financiranjem zdravstva, obrazovanja i državnog sustava mirovina predstavlja izazov naporima poljske vlade da proračunski deficit održi ispod razine od 3% BDP-a, što je uspjela napraviti u 2007. godini. Koalicija koja je na vlast došla u studenome 2007. godine planira dodatno smanjiti proračunski deficit s krajnjim ciljem uvođenja eura. Nova vlada je najavila i poticanje reformi za olakšano poslovanje, smanjenje rasta javne potrošnje, smanjenje poreza i ubrzanje privatizacije.

Hrvatska i Poljska su s izuzetkom nedavnog susreta na Europskom nogometnom prvenstvu, uglavnom imale vrlo dobre odnose. Iz Poljske je u Hrvatsku u 2007. godini uvezeno roba u vrijednosti 506,30 milijuna USD, a izvezeno vrijednosti 118,6 milijuna USD. U izvozu su najviše sudjelovali polimeri etilena, otpadni proizvodi od nafte, šećer, melase i med, lijekovi te medicinski i farmaceutski proizvodi. Najveći postotak uvoza činili su putnički automobili, namještaj i dijelovi, željezni i čelični valjani proizvodi, papir i karton.

Proširenje EU, Hrvatska na putu u EU – crtice

Euro info komunikacijski centar Zagreb EICC-HGK organizirao je 10. lipnja konferenciju **"Zaštita hrvatskih tradicionalnih proizvoda u EU"**. Smjernice EU propisuju izdavanje tri znaka - zaštićena oznaka izvornosti, geografskog porijekla i tradicionalnog ugleda koja jamče kvalitetu i zemljopisnu zaštićenost proizvoda, te na taj način garantiraju veće tržište i više cijene za navedene proizvode. O njima smo pisali u [prošlogodišnjem izdanju newslettera](#). Trenutno stanje usklađenosti hrvatskog zakonodavstva u tom području objasnila je u [svojoj prezentaciji](#) Edita Volar Pantić iz Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. Konkretni primjer je iznio Leo Bertozzi, direktor Udruženja Consorzio Parmiggiano Reggiano, koje je zaštitilo talijanski sir parmezan. Naglasio je značaj udruživanja proizvođača i sudionika u proizvodnom lancu, što omogućava utjecaj na kreatora zakona. Predstavljena je i prigodna publikacija [Europska politika kvalitete poljoprivrednih proizvoda](#).

"Hrvatska na putu prema Europskoj uniji: Budući koraci" naziv je seminara za hrvatske novinare koji prate tematiku EU. Seminar je 14. lipnja održan u Opatiji u zajedničkoj organizaciji Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija i Britanskog veleposlanstva u Hrvatskoj. Cilj seminara bio je potaknuti neformalnu raspravu između novinara, političkih lidera i osoba zaduženih za odnose s javnošću o koracima vezanim uz priključenje Hrvatske EU. Među temama su bila i pitanja pregovora te pripreme za referendum o pristupanju EU. Seminaru su, između ostalih, nazočili i ministar Gordan Jandroković, britanski veleposlanik Sir John Ramsden, šef Delegacije Europske komisije u RH Vincent Degert, glavni hrvatski pregovarač Vladimir Drobnjak i predsjednik saborskog Odbora za europske integracije Neven Mimica.

U Velikoj Gorici je 18. i 19. lipnja održan trening **IPA program: Metodologija izrade projekata i proračuna - jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva**. Organizirao ga je Centar za europske predpristupne procese Hrvatske udruge poslodavaca u suradnji sa Središnjim državnim uredom za razvojnu strategiju i koordinaciju fondova EU (SDURF) i Poduzetničkim Centrom Velike Gorice. Više informacija dostupno je na [internetskim stranicama Centra za europske predpristupne procese](#)

„Turizam u europskim direktivama i normama“ naziv je seminara koji je 19. lipnja održan u Hrvatskoj gospodarskoj komori grada Zagreba. Zajednički su ga organizirali EICC-HGK i Sektor za turizam HGK. Cilj seminara bio je poboljšanje protoka informacija o promjenama i standardima prema tvrtkama iz sektora turizma, te njihovo bolje upoznavanje sa zahtjevnim područjem zaštite potrošača.